

ДОКЛАД

НА МЕЖДУВЕДОМСТВЕНАТА КОМИСИЯ ЗА
ЕКСПОРТЕН КОНТРОЛ И
НЕРАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ОРЪЖИЯТА ЗА
МАСОВО УНИЩОЖЕНИЕ КЪМ МИНИСТЪРА НА
ИКОНОМИКАТА ЗА 2016 г.

за изпълнението на Закона за експортния контрол на продукти,
свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба

СОФИЯ | ЮНИ 2017

СЪДЪРЖАНИЕ

<i>Въведение</i>	4
<i>Национално законодателство в областта на експортния контрол</i>	5
<i>Контролни органи</i>	6
<i>Продукти, свързани с отбраната</i>	9
I. <i>Сътрудничество в рамките на ЕС</i>	9
II. <i>Международни организации, договори и конвенции в областта на експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, по линия на които Р България има задължение да предоставя данни и информация</i>	14
III. <i>Данни за износ, внос, трансфер, транзит, превоз на продукти, свързани с отбраната, брокерски сделки с тях и участие в изложения</i>	17
<i>Изделия и технологии с двойна употреба</i>	19
I. <i>Стратегия на Европейския съюз срещу разпространението на оръжия за масово унищожение и прилагане на експортен контрол</i>	20
II. <i>Законодателство на Европейския съюз в областта на експортния контрол на изделия и технологии с двойна употреба</i>	25
III. <i>Сътрудничество в областта на експортния контрол на изделия и технологии с двойна употреба</i>	27
IV. <i>Данни за износ, трансфер, внос, транзит на изделия и технологии с двойна употреба и брокерски сделки с тях</i>	29
<i>Приложения</i>	
<i>Приложение 1 - Категории на Списъка на продуктите, свързани с отбраната</i>	31
<i>Приложение 2 - Обобщени данни за издадените разрешения и удостоверения, и за осъществения износ и трансфер на продукти, свързани с отбраната, от територията на Р България</i>	32
<i>Приложение 3 - Обобщени данни за издадените разрешения и удостоверения, и за осъществения внос и трансфер на продукти, свързани с отбраната, за територията на Р България</i>	41
<i>Приложение 4 - Категории на Списъка на изделията и технологии с двойна употреба</i>	48
<i>Приложение 5 - Обобщени данни за издадените разрешения и за осъществения износ и трансфер на изделия и технологии с двойна употреба от територията на Р България</i>	49
<i>Приложение 6 - Обобщени данни за издадените удостоверения за внос и за осъществения внос на изделия и технологии с двойна употреба</i>	50

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АГ	Австралийска група
ВД	Васенаарска договореност
ГРСИ	Генерално разрешение на Съюза за износ
ГЯД	Група на ядрените доставчици
ДНЯО	Договор за неразпространение на ядрените оръжия
ДТО	Договор за търговия с оръжия
ДЧ	Държави-членки
ЕК	Европейска комисия
ЕП	Европейски парламент
ЕС	Европейски съюз
ЕСВД	Европейска служба за външна дейност
ЗЕКПСОИТДУ	Закон за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба
ИТДУ	Изделия и технологии с двойна употреба
ККБ	Конвенция по касетъчните боеприпаси
КЗБО	Конвенцията за забрана на разработването, производството и натрупването на запаси от бактериологични (биологични) и токсични оръжия и за тяхното унищожаване
КЗХО	Конвенцията за забрана на разработването, производството, натрупването и употребата на химическото оръжие, както и за неговото унищожение
КБ	Касетъчни боеприпаси
КППМ	Конвенция за забрана на използването, съхранението,

	производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване
МААЕ	Международна агенция за атомна енергия
МОЛВ	Малки оръжия и леки въоръжения
ОВППС	Обща външна политика и политика за сигурност
ОДПЗЯО	Организация на Договора за пълна забрана на ядрените опити
ОЗХО	Организация за забрана на химическите оръжия
ОМУ	Оръжия за масово унищожение
ОССЕ	Организация за сигурност и сътрудничество в Европа
ППЗЕКПСОИТДУ	Правилник за прилагане на закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба
ПСО	Продукти, свързани с отбраната
РКРТ	Режим за контрол на ракетните технологии
СС НА ООН	Съвет за сигурност на Организацията на обединените нации

ВЪВЕДЕНИЕ

Междуведомствената комисия за експортен контрол и неразпространение на оръжията за масово унищожение към министъра на икономиката (Междуведомствената комисия) представя настоящия доклад в изпълнение на чл. 70 от ЗЕКПСОИТДУ.

Докладът съдържа информация за дейността на Междуведомствената комисия за периода от 1 януари до 31 декември 2016 г. Целта на доклада е да представи подробна информация, свързана с отговорната и последователна политика на Р България в областта на експортния контрол на ПСО и на ИТДУ, която страната ни провежда в съответствие с поетите ангажименти по линия на многостранните режими и договорености в областта на експортния контрол, отчитайки наложените международни санкции по линия на СС на ООН, ЕС и ОССЕ.

Прилагането на принципите на експортния контрол е обвързано със защитата на националната сигурност, икономическите и външнополитическите интереси на страната ни. Контролът, както в рамките на международните организации и режими, така и на национално ниво, обхваща определени категории конвенционални въоръжения, свързаното с тях оборудване и средствата за тяхното производство, а също така и широка гама ИТДУ, които могат да бъдат използвани както за граждански цели, така и за производство на конвенционални оръжия и разработването и разпространението на ОМУ.

НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЛАСТТА НА ЕКСПОРТНИЯ КОНТРОЛ

Националната система за експортен контрол се основава на съвкупност от нормативни актове, с които се определят реда, правилата, отговорностите на лицата, извършващи дейности с ПСО и с ИТДУ, и функциите на съответните контролни органи:

⊙ **Закон за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба** (Обн., ДВ, бр. 26 от 29.03.2011 г., в сила от 30.06.2012 г., изм. и доп., бр. 56 от 24.07.2012 г., в сила от 24.07.2012 г., бр. 93 от 27.11.2012 г., бр. 9 от 31.01.2014 г., в сила от 31.01.2014 г., изм., бр. 14 от 20.02.2015 г.);

⊙ **Правилник за прилагане на закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба** (Обн., ДВ, бр. 57 от 26.07.2011 г., в сила от 30.06.2012 г., изм. и доп., бр. 68 от 04.09.2012 г., бр. 96 от 05.11.2013 г., изм., бр. 40 от 2.06.2015 г.);

⊙ **Заповед № РД-16-167/10.03.2015 г. на министъра на икономиката за утвърждаване на образци на документи, съгласно приложения от № 1 до № 53, съгласно ЗЕКПСОИТДУ;**

⊙ **Постановление на Министерския съвет № 144 от 16 юни 2016 г.** (Обн., ДВ, бр. 48 от 24.06.2016 г., в сила от 24.06.2016 г.) за приемане на **Списък на продуктите, свързани с отбраната, и на Списък на изделията и технологиите с двойна употреба, които подлежат на контрол при внос**, съгласно приложения № 1 и 2;

⊙ **Постановление № 272 на МС от 30.10.2012 г.** за изменение и допълнение на **Постановление № 91 на МС от 9.04.2001 г.** за утвърждаване на **Списък на държавите и организациите, спрямо които Р България прилага забрана или ограничения върху продажбата и доставките на въоръжение и свързаното с него оборудване, в съответствие с резолюции на Съвета за сигурност на ООН и решения на Европейския съюз и на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа** (Обн., ДВ, бр. 37 ОТ 2001 г.; изм. и доп., бр. 70 ОТ 2002 г., бр. 22 и 61 от 2003 г., бр. 9, 61 и 110 от 2004 г., бр. 24, 74, 78, 85, 94 и 96 от 2005 г. бр. 22, 32, 33 и 92 от 2006 г., бр. 7, 32, 34, 41, 46 и 61 от 2007 г., бр. 9 и 43 от 2008 г., бр. 92 от 2009 г., бр. 24 и 73 от 2010 г. и бр. 49 от 2012 г.);

⊙ Закон за забрана на химическото оръжие и за контрол на токсичните химически вещества и техните прекурсори (Обн., ДВ, бр. 8 от 28.01.2000 г., изм., бр. 75 от 2.08.2002 г., в сила от 3.09.2002 г., бр. 11 от 2.02.2007 г., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 26 от 29.03.2011 г., в сила от 30.06.2012 г., бр. 14 от 20.02.2015 г.);

⊙ Наредба № 16-437 от 04.05.2007 г. за условията и реда за извършване на дейности с токсичните химически вещества и техните прекурсори (Обн. бр. 40 от 2007 г., изм. бр.18 от 22.02.2013 г., бр. 39 от 29.05.2015, в сила от 29.05.2015 г.);

⊙ Закон за изпълнение на Регламент на Съвета (ЕО) № 1236/2005 относно търговията с някои стоки, които биха могли да бъдат използвани с цел прилагане на смъртно наказание, изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание (Обн., ДВ, бр. 23 от 29.02.2008 г., изм. бр. 14 от 20.02.2015 г.);

⊙ Закон за изпълнение на Конвенцията по касетъчните боеприпаси и Конвенцията за забраната на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване (Обн., ДВ, бр. 95 от 8.12.2015 г.);

⊙ Решение на Министерския съвет № 225 от 9 април 2015 г. относно забрана за транспортиране с цел внос на всички видове боеприпаси за огнестрелни оръжия и транспортиране на боеприпаси за огнестрелни оръжия на територията на Република България от територията на друга държава членка с цел утилизация и/или унищожаване.

КОНТРОЛНИ ОРГАНИ

Контролът по спазването на режима за дейностите с ПСО и ИТДУ, се осъществява от Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет, Междуведомствената комисия, министъра на икономиката, министъра на вътрешните работи, председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ и директора на Агенция “Митници” на Министерството на финансите или от оправомощени от тях длъжностни лица, съгласно чл. 67, ал. 1 от ЗЕКПСОИТДУ.

МЕЖДУВЕДОМСТВЕН СЪВЕТ

www.micmrc.government.bg

Междуведомственият съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките (Междуведомствения съвет) към Министерският съвет (създаден с ПМС № 120 от 25.06.2012 г.) е консултативен орган за разработване на принципите и за осъществяване на координацията при провеждането на държавната политика в областта на отбранителната индустрия, на експортния контрол на ПСО, на отбранително-мобилизационната подготовка на страната и на международното отбранително-икономическо и научно-техническо сътрудничество във връзка с отбраната и сигурността на страната.

Съпредседатели на Междуведомствения съвет са министърът на икономиката и министърът на отбраната. В Междуведомствения съвет са включени представители на Министерство на икономиката, Министерство на отбраната, Министерство на вътрешните работи, Министерство на външните работи, Министерство на финансите, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на земеделието и храните, Министерство на здравеопазването, Държавна агенция „Разузнаване“, Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“.

В изпълнение на ЗЕКПСОИТДУ, Междуведомственият съвет издава лицензи за износ, внос и транспортиране на ПСО, сертификати за получател на ПСО, както и удостоверения за регистрация за трансфер и за регистрация за брокерска дейност с ПСО.

МЕЖДУВЕДОМСТВЕНА КОМИСИЯ

www.exportcontrol.bg

Междуведомствената комисия е национален орган в областта на експортния контрол на продукти свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна

употреба. Съставът и редът на дейността ѝ са определени в глава четвърта на ППЗЕКПСОИТДУ. Председател на Междуведомствената комисия е министърът на икономиката, членове са представители на МВР, МВнР, МИ, МО и ДАНС.

Междуведомствената комисия:

- ⊙ разглежда заявления за издаване на индивидуални и глобални разрешения за износ, внос и трансфер от територията на Р България, транзит, превоз, участие в изложение на ПСО и брокерска сделка с тях;

- ⊙ разглежда заявления за издаване на индивидуални и глобални разрешения за износ и трансфер от територията на Р България, транзит и брокерска дейност с ИТДУ;

- ⊙ публикува национални генерални разрешения за трансфер на ПСО и за износ и трансфер на ИТДУ;

- ⊙ приема декларациите за осъществяване на трансфер по национални генерални разрешения за трансфер на ПСО;

- ⊙ приема декларациите за осъществяване на износ по ГРСИ на ИТДУ.

Междуведомствената комисия е и Национален орган на Р България по прилагането на КЗХО. Основните ѝ функции са свързани с предоставяне на годишните декларации на страната ни за изминали и планирани дейности с токсични химически вещества и техните прекурсори, посочени в приложенията на КЗХО, както и данни за други органични химически производства. Националният орган разглежда заявления и издава удостоверения за посочените дейности с токсични химически вещества и техните прекурсори, осигурява безпрепятствено провеждане на инспекции на територията на страната на декларираните производствени предприятия, приема декларациите за трансфер на посочените вещества и др.

МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА

www.mi.government.bg

Министърът на икономиката или оправомощени от него длъжностни лица:

⊙ регистрира физически и юридически лица за извършване на износ и трансфер на ИТДУ и брокерска дейност с тях;

⊙ регистрира вноса на ИТДУ, включени в Приложение 2 на Постановление на Министерския съвет № 144 от 16 юни 2016 г. за приемане на Списък на ИТДУ, които подлежат на контрол при внос;

⊙ регистрира трансфера на ПСО за територията на Р България за лицата по чл. 5, т. 1 от ЗЕКПСОИТДУ (физически и юридически лица, регистрирани по реда на Търговския закон), както и износа, вноса и трансфера на ПСО от територията на Р България на лицата по чл. 5, т. 2 от ЗЕКПСОИТДУ (структури на централната администрация на изпълнителната власт, ръководени от министри, ДАНС, Държавна агенция „Разузнаване“ и Националната служба за охрана);

⊙ съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за изпълнение на Регламент 1236/2005 издава разрешения за износ и внос на стоките, посочени в Приложение II, разрешение за оказване на техническа помощ, свързана с тези стоки, и разрешение за износ на стоките, посочени в Приложение III на посочения регламент.

ПРОДУКТИ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА

СЪТРУДНИЧЕСТВО В РАМКИТЕ НА ЕС

ОБЩА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА НА СИГУРНОСТ (ОВППС)

Целите на ОВППС се постигат чрез следване на обща стратегия за съвместни действия. ЕС определя, провежда и прилага обща външна политика и политика на сигурност, която се основава на развитието на взаимната политическа солидарност между ДЧ, на определянето на въпросите от общ интерес, запазване на общите ценности, фундаментални интереси и независимостта на ЕС, укрепване на сигурността на ЕС и ДЧ с всички средства, запазването на мира и укрепването на международната сигурност, засилване на международното сътрудничество, развитие и консолидиране

на демокрацията и силата на закона с респект към правата на човека и основните свободи. На основание чл. 346 от Договора за функциониране на ЕС, всяка страна има право да предприема мерките, които счете за необходими за запазване на своите интереси в областта на сигурността, в т.ч. и свързаните с търговията с оръжия, боеприпаси и военни материали. В съответствие с тази разпоредба ДЧ прилагат национални политики по отношение на износа и вноса на военни изделия.

ОБЩА ПОЗИЦИЯ 2008/944/ОВППС НА СЪВЕТА ОТ 8 ДЕКЕМВРИ 2008 ГОДИНА, ОПРЕДЕЛЯЩА ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА РЕЖИМ НА КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗНОСА НА ВОЕННИ ТЕХНОЛОГИИ И ОБОРУДВАНЕ

Общата Позиция 2008/944/ОВППС определя осем основни критерии, които трябва да се отчитат при разглеждане на заявленията за износ на ПСО. В случаите, когато износът на въоръжение не отговаря на един и/или повече от критериите, държавата-износител може да откаже издаването на разрешение за осъществяване на износа. Осемте критерии са свързани със:

- (1) зачитане на международните ангажименти на ДЧ и наложени санкции от СС на ООН, ЕС и ОССЕ;
- (2) зачитане на правата на човека в държавата-краен получател;
- (3) вътрешната обстановка в държавата-краен получател - съществуването на напрежение или въоръжени конфликти;
- (4) запазване на регионалния мир, сигурност и стабилност и недопускане на прекомерно струпване на оръжия в райони с потенциални или съществуващи конфликти;
- (5) опазване на националната сигурност на ДЧ и на техните територии;
- (6) поведението на държавата-вносител в международната общност, включително по отношение на подкрепата за международния тероризъм и поддържащите го държавни режими;
- (7) наличието на риск от пренасочване или реекспорт при нежелателни условия;
- (8) съвместимостта на оръжията или оборудването с техническия и икономическия капацитет на държавата-получател.

Всяка ДЧ е поела ангажимент в случаите на разглеждане на заявление за износ на оръжия да отчита издадените от други ДЧ откази за идентични сделки. В Обща Позиция 2008/944/ОВППС са разписани редът и правилата за провеждане на консултации с цел уточняване на идентичността на сделката и актуалността на приложените критерии, както и обмен на информация за откази.

ОБЩ СПИСЪК НА ОРЪЖИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Общият списък на оръжията на ЕС дефинира обхвата на ПСО, подлежащи на контрол: бойни огнестрелни оръжия и боеприпасите за тях, бомби, торпеда, реактивни снаряди, ракети, средствата за управление на огъня, военните сухопътни транспортни средства, химически или биологични токсични вещества и средства за защита от тях, радиоактивни и взривни материали с военно предназначение, ракетни горива, пиротехнически и други вещества, военни плавателни съдове и летателни апарати, специализирано военно електронно оборудване, кинетични високоскоростни оръжейни системи, бронирани или защитни технически средства, симулатори за бойно обучение, апаратури за визуализация или радиоелектронно противодействие, заготовки и отливки, които се използват в контролирани продукти, водолазна апаратура, технически бази-данни и други технически средства с военно предназначение, средства за производство на оръжия, оръжейни системи с насочена енергия, средства за защита, криогенни и свръхпроводими технически средства, софтуер със специално предназначение, военни технологии, както и техническата помощ, свързана с поддръжка, ремонт, модифициране и модернизация. В националното законодателство Общият списък на оръжията на ЕС е приет с ПМС № 144 от 16.06.2016 г.

Р България ежегодно предоставя на Съвета на ЕС данни за осъществения през предходната година износ на ПСО на основание чл. 8, ал. 2 от Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета.

Секретариатът на Съвета на ЕС изготвя ежегоден консолидиран доклад въз основа на предоставените от ДЧ национални данни, който се предоставя на ЕП и се публикува в Официалния вестник на ЕС. Седемнадесетият годишния доклад на ЕС за износа на конвенционални оръжия е публикуван в ОВ на ЕС на 4 май 2015 г. Докладът интегрира подробни данни за износа на конвенционални оръжия от ДЧ за календарната 2014 г. (по категории въоръжения, стойности на издадени разрешения и

реализиран износ) и предоставя информация относно дейностите на Работната група по износа на конвенционални оръжия (COARM) към ЕСВД през 2014 и 2015 г.

По време на регулярните заседания на Работната група по износа на конвенционални оръжия, в които вземат участие представители на компетентните държавни органи на ДЧ, се обсъждат актуални въпроси, свързани с политиките на експортен контрол на ДЧ, обменя се информация по отношение на прилаганите национални политики в областта на експортния контрол спрямо определени държави и региони и издадени откази за износ на ПСО, както и се провеждат дискусии относно съдържанието на проекти на документи по линия на Съвета на ЕС. Част от работата на групата е и осъществяване на политически диалог с трети страни в подкрепа на ДТО.

Обсъждат се и настоящите и бъдещите дейности на ДЧ в изпълнение на Решение на Съвета 2012/711/ОВППС в процеса на подпомагане и насърчаване контрола на износ на ПСО и спазването на принципите и критериите на Обща позиция 2008/944/ОВППС в трети страни.

ДИРЕКТИВА 2009/43/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ 6 МАЙ 2009 ГОДИНА ЗА ОПРОСТЯВАНЕ НА РЕДА И УСЛОВИЯТА ЗА ТРАНСФЕР НА ПРОДУКТИ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА, ВЪТРЕ В ОБЩНОСТТА

Транспонирането на Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността в националните законодателства на ДЧ доведе до отстраняване на съществуващите в Общността несъответствия в правилата и процедурите по отношение на вътрешнообщностните трансфери на ПСО.

Ежегодно към ЕК се провежда заседание на Комитета, създаден по силата на Директивата. Акцентите през 2016 г. бяха поставени върху развитието на функционалността на Регистъра на предприятията, притежаващи сертификати за продукти, свързани с отбраната (The Register of the Certified Defence-related Enterprises - CERTIDER), съдържащ информация за сертифицираните получатели на ПСО, обхвата и формата на националните генерални разрешения за трансфер на ПСО, осъвременяване на данните за националните точки за контакт и възможност за хармонизиране на националните мерки в тази област. Подробна информация може да бъде намерена на <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/certider/>.

По отношение на контрола върху конвенционалните оръжия, outreach - дейностите на ЕС са започнали през 2008 г. и първата фаза е била фокусирана върху работата с разположените в близост държави от Югоизточна Европа, Северна Африка, Средиземноморието, Източна Европа и кавказките партньори на Европейската политика за съседство. Основна цел при информационния обмен свързан с контрол на износа на оръжие е насърчаването на принципите и прилагането на критериите на Общата Позиция на ЕС 2008/944/ОВППС, регулираща износа на оръжия и свързаните с него мерки за прозрачност. През 2013 г. ЕС разширява портфолиото си с приемането на специална програма за подпомагане изпълнението на ДТО, съгласно Решение 2013/768/ОВППС на Съвета. Тази програма помага на редица трети страни (по тяхно искане) за засилване на ефективността на техните контролни системи в съответствие с изискванията на ДТО. Предприети са последователни усилия за да се достигне до страни, които все още не са страни по ДТО.

Дейностите на ЕС са значително разширени с приемането на Съвместно действие 2008/230/ОВППС, чрез финансиране на семинари, обединяващи експерти в областта на контрола на износа на оръжие от държавите-членки на ЕС и трети заинтересовани страни. Целите на мероприятията са свързани с помощ при изготвянето и прилагането на законодателството, за да се гарантира ефективен контрол на износа на оръжие.

С оглед на успешното партньорство, иницирано от Съвместно действие 2008/230/ОВППС на Съвета, ЕС финансира следващите фази на дейности за популяризиране своите програми чрез Решения 2009/1012/ОВППС на Съвета от 22 декември 2009 г., 2012/711/ОВППС на Съвета от 19 ноември 2012 г. с последно изменение Решение 2015/2309/ОВППС от 10 декември 2015 г. Тези решения предвиждат допълнителни, по-модерни и предизвикващи по-голямо търсене информационни дейности с партньорските страни.

Съгласно Решение 2015/2309/ОВППС на Съвета, страните партньори ще могат да заявяват помощ и съдействие, свързано с класифициране на изделия и прилагането на контролните списъци.

МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ, ДОГОВОРИ И КОНВЕНЦИИ В ОБЛАСТТА НА ЕКСПОРТНИЯ КОНТРОЛ НА ПСО, ПО ЛИНИЯ НА КОИТО Р БЪЛГАРИЯ ИМА ЗАДЪЛЖЕНИЯ ДА ПРЕДОСТАВЯ ДАННИ И ИНФОРМАЦИЯ

Прозрачността и обменът на информация са сред основните принципи, приети от международната общност в областта на експортния контрол. Прозрачността спомага за общото разбиране на целите на експортния контрол, включително функционирането на националните системи за експортен контрол и на международните организации.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБЕДИНЕНИТЕ НАЦИИ

Службата на ООН по въпросите на разоръжаването насърчава усилията за разоръжаване в областта на конвенционалните оръжия, особено на противопехотни мини и малки оръжия, които са широко разпространени оръжия в съвременните конфликти. С работата си службата подпомага мерките за разоръжаване чрез водене на диалог, прозрачност и изграждане на доверие по военните въпроси и насърчава усилията за регионално разоръжаване. Мерките включват създаването на Регистъра на ООН на конвенционалните оръжия (UN Register of Conventional Arms) и провеждането на регионални форуми.

Регистърът на СС на ООН на конвенционалните оръжия, който е достъпен на следния линк: <http://www.un.org/disarmament/convarms/Register/>, гарантира предсказуемост и прозрачност във въоръжаването и спомага да се изгради доверие между страните и да помогне за предотвратяване на конфликти. Регистърът обхваща седем категории оръжия, които са със значителен поразяващ ефект и които биха могли да осигуряват стратегическо предимство.

В съответствие с международните си ангажименти Р България ежегодно предоставя информация по линия на Регистъра на ООН на конвенционалните оръжия за осъществения износ, внос и трансфер по седемте категории на Регистъра и на МОЛВ (данните за МОЛВ се предоставят на доброволен принцип).

КОНВЕНЦИЯ ЗА ЗАБРАНА НА ИЗПОЛЗВАНЕТО, СЪХРАНЕНИЕТО, ПРОИЗВОДСТВОТО И ТРАНСФЕРА НА ПРОТИВОПЕХОТНИ МИНИ И ЗА

ТЯХНОТО УНИЩОЖАВАНЕ (ОТАВСКА КОНВЕНЦИЯ) задължава държавите-участнички да не използват, разработват, произвеждат, трансферират или насърчават използването на противопехотни мини и да унищожат запасите си от противопехотни мини.

КОНВЕНЦИЯ ПО КАСЕТЪЧНИТЕ БОЕПРИПАСИ забранява употребата, производството, складирането и търговията с КБ, определя система от мерки, свързани със сътрудничество и съдействие по отношение на обезопасяване на засегнати от КБ зони и унищожаване на налични запаси от тези боеприпаси. Р България е страна по ККБ от 6 април 2011 г. Според Плана за действие от Виентян - мярка № 8, държавите, ратифицирали ККБ, следва до 1 г. след влизане в сила на ККБ за тях, да представят план за унищожаване на запасите си от КБ. Със заповед на министъра на външните работи от 31.01.2012 г. бе създадена междуведомствена работна група, изпълняваща функциите на постоянен механизъм за координация на изпълнението на задълженията ни по ККБ. Планът за унищожението на наличните КБ в Българската армия е от компетентността на МО.

В изпълнение на задълженията на страната ни по ККБ, бе приет и обнародван Закона за изпълнение на Конвенцията по касетъчните боеприпаси и Конвенцията за забраната на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване. Приемането на закона демонстрира сериозната ангажираност на България с международното хуманитарно право. В него е заложен по-ефективен контрол върху дейностите с този вид боеприпаси. Съществен момент са забранителните дейности с КБ, които са изцяло пренесени от ККБ, както и предвидените наказателни мерки при нарушение на разпоредбите.

ДОГОВОР ЗА ТЪРГОВИЯ С ОРЪЖИЯ

Страната ни участва активно в изработването на ДТО от неговото начало през 2006 г. На 2 април 2014 г. България, заедно с 15 други държави, връчи ратификационните си инструменти за присъединяване към Договора, с което подпомогна процеса на влизането му в сила на 24 декември 2014 г. В изпълнение на т. 4 от Решение на Министерския съвет № 63/05.02.2014 г., ДТО бе обнародван в бр. 4 на ДВ от 15.01.2016 г.

Сред приоритетите на Р България в областта на експортния контрол и контрола на въоръженията е ДТО. Като член на ЕС и на всички режими за експортен контрол, България прилага изключително високи стандарти при регулирането на оръжейните трансфери и се стреми към универсализация на принципите на експортен контрол, заложен в ДТО с цел постигане на прозрачност по отношение на външотърговските дейности с отбранителна продукция.

Регламентирането на търговските дейности, съдействието за пресичане на незаконната търговия с конвенционално оръжие чрез общи стандарти, представляват съществен принос за поддържане на мира, сигурността, стабилността в международен и регионален план, за спазването на правата на човека и международното хуманитарно право, както и в борбата срещу тероризма и организираната престъпност.

ДТО е призван да запълни съществуващата празнота по отношение на регламентирането на глобално равнище на търговията с конвенционално оръжие. Наред с това, той увеличава прозрачността при търговията с оръжие, като насърчава воденето на отчетност и представянето на съответната информация.

ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА СИГУРНОСТ И СЪТРУДНИЧЕСТВО В ЕВРОПА

Основната цел на ОССЕ е осигуряване на сигурност, военно-политическо, икономическо и хуманно сътрудничество. Въпросите, с които се занимава ОССЕ, са свързани със затвърждаването на сигурността, включващи противодействие на тероризма, неразпространение на ОМУ, контрол над въоръжението, мерки за укрепването на доверието и безопасността, икономически въпроси, права на човека и др. Р България предоставя по линия на Международния обмен за МОЛВ по Документа на ОССЕ за МОЛВ информация за осъществен износ и внос на МОЛВ за предходната календарна година за и от страни-членки на ОССЕ.

ВАСЕНААРСКА ДОГОВОРЕНОСТ

Във връзка с изпълнението на ангажиментите си по линия на ВД, страната ни ежегодно предоставя информация за осъществен износ за страни, неучастващи във ВД, по 8-те категории оръжия. Данните се представят в международния режим в съответствие с Основополагащите елементи на режима (седемте категории по Регистъра на ООН на конвенционалните оръжия и МОЛВ).

САНКЦИИ И ОГРАНИЧЕНИЯ, НАЛОЖЕНИ ОТ СС НА ООН, ОТ ЕС И ОССЕ

Целите, които си поставя международната общност в областта на експортния контрол на ПСО, и политиката, която следва в тази област, са основно продиктувани от загрижеността и ясната необходимост от прилагането на ефективни мерки по недопускането на разпространението на конвенционални оръжия и ОМУ и попадането им в държави, лица и организации, които не се съобразяват с международно приетите норми и чиито действия представляват потенциална заплаха за мира и сигурността на съвременното общество.

Важна роля в прилагането на ефективен експортен контрол е спазването на санкциите и ограниченията, наложени от СС на ООН, от ЕС и ОССЕ.

ЕС прилага ограничителни мерки в изпълнение на конкретни цели на ОВППС. В рамките на своята ОВППС ЕС налага санкции самостоятелно или в изпълнение на резолюции на СС на ООН. Ограничителните мерки могат да бъдат насочени към правителства на трети държави или към недържавни образувания и физически лица (като терористични групировки и терористи). Те могат да включват оръжейно ембарго, други конкретни или общи търговски ограничения (забрани за внос и износ), финансови ограничения и други мерки.

Подробна и актуална информация за действащите ограничителни мерки може да бъде намерена на електронния адрес на ЕСВД:
http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/docs/asures_en.pdf.

Актуална информация за новоприетите правни актове на ЕС, които въвеждат санкции срещу трети държави, образувания и лица, е публикувана на сайта на Министерството на външните работи: <http://www.mfa.bg/bg/pages/179/index.html>.

ДАННИ ЗА ИЗНОС, ВНОС, ТРАНСФЕР, ТРАНЗИТ, ПРЕВОЗ НА ПСО И БРОКЕРСКИ СДЕЛКИ С ТЯХ И УЧАСТИЕ В ИЗЛОЖЕНИЯ

През 2016 г. Междуведомствената комисия е издала общо 1 010 разрешения. Данните за броя на разрешения износ, внос и трансфер на ПСО, посочени в Приложения 2 и 3 са на база брой разрешени позиции на ПСО, в зависимост от категорията им според Списъка на ПСО.

С цел да бъдат представени реално осъществените дейности с ПСО, в приложенията към настоящия доклад не е включена информация за разрешенията/удостоверенията в случаите на извършване на временен и обратен износ/трансфер с цел ремонт, демонстрации и др., както и временен и обратен внос/трансфер за същите цели.

ИЗНОС И ТРАНСФЕР НА ПСО ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА Р БЪЛГАРИЯ

Междуведомствената комисия е издала 595 разрешения/удостоверения за износ и трансфер на ПСО от територията на Р България. Общата стойност на издадените разрешения е 1 258 938 626 евро, като най-голяма част от осъществения износ е за Ирак, Саудитска Арабия, САЩ, Афганистан и Индия (*Приложение 2*).

През 2016 г. е реализиран износ и трансфер на ПСО от територията на Р България на ПСО на обща стойност 1 015 310 105 евро. Обект на износ са основно изделия от категории ML4, ML3, ML1, ML2 и ML6, следвани от категории ML13 и ML11 от Списъка на ПСО.

ВНОС И ТРАНСФЕР НА ПСО ЗА ТЕРИТОРИЯТА НА Р БЪЛГАРИЯ

През 2016 г. са издадени 415 разрешения/удостоверения за внос и трансфер за територията на страната на ПСО, като най-голям брой разрешения/удостоверения са издадени за внос и трансфер за територията на страната от Сърбия, Беларус и Румъния. Общата стойност на издадените разрешения/удостоверения за внос и трансфер на ПСО за територията на Р България е 523 691 937 евро (*Приложение 3*).

Общата стойност на реализирания внос и трансфер за територията на страната е 163 646 711 евро, като най-голяма част от осъществения внос и трансфер е от Сърбия, Румъния и Чешка Република. Основната част от внасяните изделия са от категория ML3, следвана от категории ML4, ML1 и ML8.

За отчетния период са издадени 190 бр. международни сертификата за внос на ПСО.

ТРАНЗИТ, ПРЕВОЗ, БРОКЕРСКИ СДЕЛКИ С ПСО И УЧАСТИЯ В ИЗЛОЖЕНИЯ

През 2016 г. са издадени 73 разрешения за транзит и превоз на ПСО през територията на Р България. За същия период Междуведомствената комисия е издала 7

разрешения за брокерски сделки с ПСО и 17 разрешения за участия в международни търговски изложения на ПСО.

ИЗДАДЕНИ ОТКАЗИ

Междуведомствената комисия е отказала издаването на шест разрешения за износ, едно разрешение за внос и две разрешения за транзит на ПСО.

ИЗДЕЛИЯ И ТЕХНОЛОГИИ С ДВОЙНА УПОТРЕБА

Изделията с двойна употреба са изделия, включително софтуер и технологии, които могат да се използват както за граждански цели, така и за производство на военни изделия. Износът, трансферът и транзитът на ИТДУ, както и брокерската дейност с тях подлежат на контрол с цел предотвратяване разпространението ОМУ (ядрени материали, химически и биологически оръжия и оборудването за тяхното производство) и избягване на рисковете, които тези изделия могат да представляват за международната сигурност.

Значителна част от търговията на ЕС със стратегически партньори включва ИТДУ, които намират приложение в ключови сектори на икономиката и в научноизследователската дейност. Производството и търговията с тези високотехнологични продукти обхваща широк спектър от изделия с гражданско предназначение в областта на енергетиката, космическите изследвания и навигационните технологии, отбраната и сигурността, телекомуникации, електрониката, машиностроенето, химическата индустрия и други.

СТРАТЕГИЯ НА ЕС СРЕЩУ РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА ОМУ И ПРИЛАГАНЕ НА ЕКСПОРТЕН КОНТРОЛ

Разпространението на ОМУ е едно от най-големите предизвикателства за ЕС по отношение на сигурността. Приетата през 2003 г. Стратегия на ЕС срещу разпространението на ОМУ има за цел ограничаване и практическо елиминиране на

програмите за разработване и доставка на ОМУ в държави по света. С приетите през 2008 г. „Нови насоки за действие от страна на ЕС в борбата срещу разпространението на оръжия за масово унищожение и системите за тяхната доставка" се цели да се повиши ефективността и въздействието на подхода на ЕС по отношение на неразпространението на ОМУ.

Борбата с разпространението на ОМУ и средствата за тяхното пренасяне продължава да бъде приоритет за ЕС. Работата по изпълнението на стратегията се осъществява в голям брой области чрез провеждане на съвместни действия на Съвета на ЕС в подкрепа на дейността на МААЕ, ОЗХО, ОДПЗЯО и прилагането на КЗБО и Резолюция 1540 (2004) на СС на ООН.

Съветът на ЕС наблюдава изпълнението на стратегията и реализираните проекти и дейности като получава доклади за напредъка на всеки 6 месеца.

Подробна информация относно политиката на ЕС в областта на неразпространението на ОМУ и конкретните мерки за борба срещу разпространението им може да бъде намерена на https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/427/disarmament-non-proliferation-and-arms-export-control_en.

ЕК редовно провежда публични консултации и поддържа постоянен диалог с промишлени асоциации, академичните среди и гражданското общество с основна цел постигане на правилен баланс между сигурност и конкурентоспособност. Освен това, държавите-членки на ЕС също водят специализиран и непрекъснат диалог с бизнес-асоциации и заинтересовани страни на национално ниво.

Актуална информация относно системата на ЕС за контрол на износа на ИТДУ и събитията в тази област може да бъде намерена на сайта на ЕК: <http://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/export-from-eu/dual-use-controls/>.

На 28 септември 2016 г. ЕК прие предложение за модернизиране и хармонизиране на съществуващата система на ЕС за експортен контрол на ИТДУ във връзка с започналия преглед на системата на ЕС за експортен контрол на ИТДУ и в светлината на заключенията на доклада за проведената оценка на въздействието. С проведената през 2015 г. оценка на въздействието са оценени разходите и ползите, свързани с различните възможности за преглед на действащата система, с цел ЕК да определи най-подходящите регулаторни и нерегулаторни действия и да изготви

предложение за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009. През 2017 г. започна обсъждане в Съвета на ЕС и ЕП на предложението на ЕК за преработен регламент в съответствие със законодателна процедура на съвместно вземане на решение.

МЕЖДУНАРОДНИ РЕЖИМИ ЗА ЕКСПОРТЕН КОНТРОЛ

Р България е страна по международните режими и договорености за експортен контрол. Държавите-участнички се придържат към общоприети принципи на контрол и обмен на информация по отношение на определени групи изделия и технологии с цел избягване на риска от нерегламентираното им използване и разпространение. Дейността на режимите е насочена и към стремеж за осъществяване на контакти с трети държави с цел тяхното приобщаване към ръководните правила на съответните режими.

Решенията относно ИТДУ, които подлежат на контрол, се вземат в рамките на АГ, РКРТ, ГЯД, ВА и КЗХО и се съдържат в контролни списъци. Списъкът на ЕС с ИТДУ, за които е необходимо издаването на разрешение за износ, интегрира списъците на международните режими и договорености за контрол върху износа и се актуализира редовно, като отразява приетите промени в съответствие със задълженията и ангажиментите на ДЧ на ЕС като членове на режимите.

Васенаарската договореност (www.wassenaar.org) е международен режим за контрол на износа на конвенционално оръжие и на ИТДУ, използвани за тяхното производство. Тя е създадена от 33 държави през м. юли 1996 г.

ВД има за цел преди всичко да насърчава „прозрачност и по-голяма отговорност при трансферите на конвенционални оръжия и ИТДУ, като по този начин възпрепятства дестабилизиращи натрупвания“. Участващите държави трябва да гарантират, че техните трансфери на конвенционални оръжия и ИТДУ не помагат за развитието или изграждане на военните способности, които могат да застрашат регионалната и международната сигурност и стабилност. Всички решения в рамките на ВД се приемат с консенсус. Разрешаването на износ или отказ на издаването на разрешение за износ на което и да е изделие от списъците на договореността е отговорност на всяка участваща държава. Представители на участващите държави участват в срещи на работните органи на договореността във Виена, където се намира

секретариатът на ВД. На политическо ниво държавите са се договорили да се ръководят от насоките или елементите, както и най-добрите практики, приети от ВД и да осъществяват обмен на информация относно трансферите и износа на конвенционалните оръжия и ИТДУ, които се считат за много чувствителни, както и за отказите за трансфери на ИТДУ като цяло. Във връзка със задълженията на Р България по линия на ВД, страната ни предоставя информация за осъществения износ за страни, неучастващи във ВД, на ИТДУ от т. нар - „sensitive” и „very sensitive” lists (чувствителни и много чувствителни изделия).

Австралийската група (www.australiagroup.net) е международен режим за ограничаване и предотвратяване на разпространението на химическо и биологическо оръжие чрез контрол на химическите вещества и биологични агенти и свързаното с тях оборудване и технологии. Р България участва в режима от м. октомври 2001 г. Основна цел на групата е държавите–участнички да сведат до минимум опасността от подпомагане на разработването и разпространението на химически или биологични оръжия чрез прилагането на общи правила и принципи при износа на определени химически съединения, човешки, растителни и животински патогени, токсини и свързано с тях оборудване за разработване, производство и разпространение. Групата провежда ежегодни срещи. Всички държави, които участват в АГ, са страни по КЗХО и КЗБО и се стремят да гарантират, че контролът на износа не възпрепятства законната търговия и техническо сътрудничество в химическия и биологическия сектори.

Режимът за контрол на ракетните технологии (www.mtcr.info) е създаден през 1987 г. от Франция, САЩ, Великобритания, Италия, Германия, Канада и Япония, които споделят целите на неразпространението на безпилотни системи, способни да пренасят ОМУ, и които координират националните си политики и мерки за експортен контрол, насочени към предотвратяване на разпространението им. Този режим се основава на Ръководни правила за обща експортна политика, която се прилага към списък от контролирани изделия, софтуер и технологии. През 2002 г. РКРТ беше допълнен с Международния кодекс на поведение срещу разпространението на балистични ракети, известен още като „Хагски кодекс на поведение”, който призовава за сдържаност и внимание по отношение на разпространението на балистични ракети,

способни да пренасят ОМУ. До настоящия момент в режима членуват 34 държави. Р България участва в режима от 1 юни 2004 г.

Комитетът „Цангер“ (www.zanggercommittee.org) е международен режим, съдействащ за спазване на разпоредбите, свързани с експортния контрол, по линия на ДНЯО. Р България е приета в Комитета „Цангер“ на ежегодната среща на държавите-участнички на 22.10.1992 г. Ръководните правила на режима предвиждат три условия на доставка, свързана с употреба или производство на ядрени материали: предоставяне на гаранции, че изделията няма да бъдат използвани за ядрени експлозиви, че държавата-вносител е приела гаранциите на МААЕ и клауза за реекспорт, изискваща държавата-вносител да приложи идентични процедури при реекспорт. Няма новоприети държави членки в Комитета „Цангер“ през 2015 г.

Групата на ядрените доставчици (www.nuclearsuppliersgroup.org) е група от държави, обединени от стремежа да допринесат за неразпространението на ядрени оръжия чрез прилагането на Ръководни правила за износа на ядрени материали и свързано оборудване. Тези правила се прилагат от всяка участваща държава в съответствие с националното законодателство и практики и имат за цел да се гарантира, че международната търговия с ядрени материали за мирни цели не допринася за разпространението на ядрени оръжия или други ядрени взривни устройства, и които не могат да възпрепятстват международната търговия и сътрудничество в ядрената област. ГЯД работи в тясно сътрудничество с МААЕ. Р България се е присъединила към Ръководните правила за износ на ядрени материали и свързаното с тях оборудване през 1984 г.

МЕЖДУНАРОДНИ КОНВЕНЦИИ И ДОГОВОРИ ЗА НЕРАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ОМУ

Р България подкрепя активно прилагането на основополагащи международни конвенции и договори в областта на неразпространението на ОМУ:

Конвенция за забрана на разработването, производството, натрупването и употребата на химическо оръжие и за неговото унищожаване - подписана на 13.01.1993 г. в Париж и ратифицирана със закон, приет от 38-мо Народно събрание на 29.06.1994 г.

По линия на ОЗХО, Националният орган по прилагане на КЗХО – Междуведомствената комисия, одобрява и предоставя Годишна декларация за извършени производствени и търговски дейности с токсични химически вещества, техните прекурсори и други органични производства за предходната календарна година, както и Годишна декларация за планираните производства за предстоящата календарна година на веществата от списъците на КЗХО. Националният орган изготвя ежегоден доклад по изпълнението на КЗХО, който се публикува на специализираната интернет страница на Междуведомствената комисия.

Конвенция за забрана на разработването, производството и натрупването на запаси от бактериологични (биологични) и токсични оръжия и за тяхното унищожаване – ратифицирана с Указ № 1524 на Държавния съвет от 30.06.1972 г. КЗБО е правно обвързващ договор, който забранява разработването, производството, съхранението, придобиването и запазването на биологични и токсични оръжия и средства за тяхното изстрелване. Независимо от това следва да се отбележи, че съгласно чл. X от КЗБО, държавите, страни по нея, имат право да участват максимално в обмена на оборудване, материали и свързана с тях информация, при условие че това се прави с мирни цели. Следните артикули попадат в обхвата на КЗБО: микробни и други биологични агенти или токсини, независимо от техния произход или от метода на производството им, от видове и в количества, които не са оправдани за целите на профилактични, предпазни или други дейности за мирни цели; оборудване или средства за изстрелване, проектирани да използват такива агенти или токсини.

Договор за неразпространение на ядреното оръжие - ратифициран с Указ № 668 на Президиума на Народното събрание от 10.07.1969 г. и Допълнителния протокол към него, ратифициран със закон, влязъл в сила от 10.10.2000 г. ДНЯО има следните принцишни задачи:

- да забрани свободния достъп до ядрено оръжие и съответните технологии;
- да ограничи възможността за военна употреба на ядрено оръжие;
- да създаде възможности за мирно използване на атомната енергия;
- да създаде ефикасен международно признат контролен механизъм за споменатите цели в правен, организационен и технически аспект.

Основните задължения за България произтичат от Споразумение между страната ни с МААЕ за прилагане на гаранциите във връзка с договора за неразпространение на ядреното оръжие и Допълнителния протокол към споразумението.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ЕКСПОРТНИЯ КОНТРОЛ НА ИТДУ

Регламент (ЕО) 428/2009 на Съвета на ЕС от 5 май 2009 г. за въвеждане на режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба определя общите правила на ЕС за контрол върху дейностите с ИТДУ, общ списък с ИТДУ на ЕС, които подлежат на контрол при износ, и хармонизирана политика за изпълнението на разпоредбите на регламента. Той е основния нормативен инструмент на ЕС в областта на експортния контрол на ИТДУ.

Основните изменения и допълнения на Регламент (ЕО) 428/2009 са както следва:

⊙ Регламент (ЕС) № 1232/2011 на ЕП и на Съвета от 16 ноември 2011 г., който въвежда пет нови генерални разрешения за износ на ЕС с цел подобряване на конкурентоспособността на индустрията и създаване на равни условия за износителите от ЕС;

⊙ Регламент (ЕС) № 599/2014 на ЕП и на Съвета от 16 април 2014 г., който съгласно с чл. 23а, чл. 9 п-ф 1 и чл. 15 п-ф 3 предоставя правомощие на Комисията да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на ЕС, във връзка с изменения в Приложение I към Регламент № 428/2009, попадащи в обхвата на член 15 от посочения регламент;

⊙ Делегиран регламент (ЕС) № 2016/1969 на Комисията от 12 септември 2016 година, с който се изменят Приложение I (общ списък с ИТДУ на ЕС), Приложения Па — Пе (ГРСИ), Приложение Пж (списък на ИТДУ, които се изключват от обхвата на националните генерални разрешения за износ и ГРСИ) и Приложение IV (определени

ИТДУ, за които е наложен разрешителен режим за извършването на трансфер в рамките на Общността).

Разрешителен режим може да бъде прилаган и по силата на т.нар. „всеобхватна клауза” (“catch all clause”) по отношение на износа на изделия и технологии, които не са включени в Приложение I на Регламент (ЕО) 428/2009 и са налице основателни причини да се счита, че могат да бъдат използвани за производство и разпространение на ОМУ или са предназначени за военна крайна военна употреба в държава, спрямо която има наложено оръжейно ембарго на ООН, ОССЕ или ЕС. ДЧ могат по изключение да наложат допълнителен контрол върху изделия извън Приложение I от съображения за гарантиране на обществената сигурност и защита на правата на човека. ДЧ на ЕС са длъжни да предприемат допълнителни мерки по прилагането на Регламент (ЕО) 428/2009.

Основен принцип е спазването на общи правила и прозрачност, изразяващи се в обмен на информация по отношение на издадени разрешения, направени откази по заявления за износ чрез прилагането на т. нар. „no undercut” политика. Този термин означава недопускане на износ от ДЧ, в случаите когато за идентична сделка е направен отказ от друга ДЧ. В тези случаи е предвидена процедура за провеждане на консултации с държавата, издала отказа, преди вземане на решение по аналогичната сделка.

Експортният контрол обхваща и т. нар. „нематериални трансфери” (“intangible transfers”), които се отнасят за предаването на софтуер и технологии чрез електронни медии, включително и чрез факс, телефон, електронна поща или други електронни средства. Този контрол се прилага и по отношение на предоставянето на знания и техническа помощ чрез обучение, предаване на умения или консултантски услуги, включително и случаите, когато това става чрез устно предаване на съответната информация.

Наличието на обща система за контрол дава възможност за свободно движение на ИТДУ в рамките на единен вътрешен пазар на ЕС, с изключение на някои особено чувствителни изделия, чиито трансфер в рамките на ЕС е предмет на предварително разрешение. Тези изделия са изброени в отделно приложение на Регламента. По

отношение на търговията с ядрени материали, регламентът допринася за постигането на целите на Европейската общност като стъпка към сближаване на позициите на ДЧ по ядрените въпроси, ядрената безопасност и мирното използване на ядрената енергия.

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ЕКСПОРТНИЯ КОНТРОЛ НА ИТДУ

Дейността на ЕС в областта на експортния контрол на ИТДУ и неразпространението на ОМУ е тясно свързана с работата на международните режими и организации за експортен контрол. Тя е предмет на обсъждане и дискусии в специализирани експертни работни групи:

РАБОТНА ГРУПА „ИЗДЕЛИЯ С ДВОЙНА УПОТРЕБА“ (WORKING PARTY ON DUAL-USE GOODS) КЪМ СЪВЕТА НА ЕС

В началото на м. ноември 2016 г. на страницата на ЕК беше публикувано предложение на ЕК за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета от 5 май 2009 година за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба. Целта на експортния контрол на ИТДУ е да се предотврати разпространението на ОМУ, което съответства на целите, поставени с Резолюция 1540/2004 на Съвета за сигурност на ООН, отнасяща се до прилагане на мерки за борба с тероризма и в съответствие със Стратегията на ЕС срещу разпространението на ОМУ. Предприетата от страна на ЕК законодателна инициатива е за модернизиране и хармонизиране на правната рамка на ЕС относно контрола на дейности с ИТДУ. Предложените изменения касаят разширяване на обхвата на контрол на дейности с ИТДУ с цел недопускане нарушаване на човешките права и използването им за терористични цели, включването на нови дефиниции, увеличаване на задълженията на ДЧ да се консултират с другите ДЧ при взимане на решения по прилагането на контрол върху някои изделия и др. Дискусиите по направените предложения са започнали на заседание на работната група на 24 ноември 2017 г. и се очаква да продължат и по време на Българското председателство на Съвета на ЕС през 2018 г.

На 12 декември 2016 г. се проведе Форум 2016 с индустрията по въпросите за експортния контрол, организиран съвместно с Председателството на Словакия. Коментарите на индустрията от проведените дискусии по време на форума са от полза при подготовката на ДЧ за заседанията на работната група „Изделия с двойна употреба“ във връзка с предложения от ЕК регламент.

През 2016 г. продължи конструктивния диалог между ЕС и трети държави за сътрудничество и обмен на информация в областта на експортния контрол на ИТДУ. Бяха проведени редица двустранни срещи между ЕС и Норвегия, Китай и САЩ, на които бе изразено желание за увеличаване обмена на информация и задълбочаване на сътрудничеството.

КООРДИНАЦИОННА КРУПА (DUAL-USE COORDINATION GROUP), СЪЗДАДЕНА СЪГЛАСНО ЧЛ. 23 НА РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 428/2009

Срещите на Координационната група се председателстват от ЕК и на тях се обсъждат и проучват различни въпроси, свързани с техническия обмен на информация относно практическото прилагане на експортния контрол, предоставянето на информация от ДЧ, във връзка с изготвянето на годишния доклад на ЕК, функционирането и актуализирането на електронната система за обмен на откази DUES (Dual-Use E-System), изменението на контролните списъци с ИТДУ и други.

ЕС прилага Програма за партньорство в рамките на публичния сектор (EU P2P Partner-to-Partner) в областта на контрола на износа на ИТДУ с цел подпомагане на трети държави за създаване на добре функциониращи системи за експортен контрол. Програма на ЕС за сътрудничество започва през 2004 г. с четири члена от Югоизточна Европа. Днес тя е разширена до 32 държави от 6 региона. Цели на програмата са намаляване на риска от разпространение на ОМУ чрез засилване на международното сътрудничество в областта на експортния контрол на ИТДУ и укрепване на национален и регионален капацитет, като се вземе предвид баланса между сигурност и икономически съображения. В съответствие със Стратегията за сигурност на ЕС и Стратегията на ЕС срещу разпространението на ОМУ, програмата на ЕС има за цел да подобри ефективността на системите за контрол на износа на ИТДУ, подпомогне в борба срещу разпространението на ОМУ и свързаните с тях материали, оборудване и технологии.

ДАНИИ ЗА ИЗНОС, ТРАНСФЕР, ВНОС, ТРАНЗИТ НА ИТДУ И БРОКЕРСКИ СДЕЛКИ С ТЯХ

Физическите и юридическите лица подлежат на регистрация за извършване на износ и трансфер на ИТДУ и за извършване на брокерска дейност с ИТДУ съгласно ЗЕКПСОИТДУ. Компетентния орган, който извършва регистрациите, е министърът на икономиката. Регистрацията за износ и трансфер на ИТДУ и за брокерска дейност с ИТДУ се извършва за срок от пет години, като всяка следваща регистрация е за същия срок.

През 2016 г. министърът на икономиката е издал 19 удостоверения за регистрация за износ и трансфер на ИТДУ и 4 удостоверения за регистрация за брокерска дейност с ИТДУ, за които се поддържа публичен регистър.

ИЗНОС И ТРАНСФЕР ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА Р БЪЛГАРИЯ НА ИТДУ

През 2016 г. е реализиран износ и трансфер на ИТДУ на обща стойност 13 840 747 евро. В тази стойност е включен осъществения трансфер по издадено от 2015 г. разрешение за трансфер на ИТДУ.

◎ ИЗНОС

През 2016 г. са издадени 22 индивидуални разрешения за износ на обща стойност 24 046 210 евро. От тях 6 разрешения за износ са издадени с цел извършване на ремонт, износ по рекламация, изложение и с демонстрационни цели и 2 разрешения са издадени за изграждане на сондаж в икономическа зона на България в Черно море – по тях не се отчита реализирана стойност. По 4 разрешения за износ няма реализиран износ. Общата стойност на реализирания износ по индивидуални разрешения за износ през 2016 г. е 12 406 861 евро. Стойността на реализацията включва две разрешения за износ на изделия, извън посочените в Приложение I на Регламент (ЕО) № 428/2009 (разрешения, издадени с прилагането на „всеобхватна клауза“).

Постъпили са 15 декларации за осъществен износ на ИТДУ по ГРСИ ЕУ 001 на стойност 133 364 евро.

Общата стойност на реализирания износ за 2016 г. е 12 540 225 евро - *Приложение 5.*

◎ ТРАНСФЕР

През 2016 г. в Междуведомствената комисия не са постъпвали заявления за издаване на разрешения за трансфер на ИТДУ. Стойността на реализирания през 2016 г. трансфер на ИТДУ е 1 433 886 евро – по издадено през 2015 г. разрешение за трансфер на ИТДУ - *Приложение 5.*

За същия период не са постъпвали декларации за извършен трансфер за територията на Р България от територията на друга държава членка на ИТДУ, които са включени в категория 0 от Приложение I на Регламент (ЕО) № 428/2009.

ВНОС НА ИТДУ

През 2016 г. са издадени 28 удостоверения за внос на стойност 73 178 171 евро. Общата стойност на реализирания внос е 76 658 108 евро (в т.ч. и по 6 удостоверения за внос, издадени през 2015 г.) - *Приложение 6.*

За отчетния период са издадени 2 бр. международни сертификата за внос на ИТДУ.

ТРАНЗИТ НА ИТДУ И БРОКЕРСКИ СДЕЛКИ С ТЯХ

През 2016 г. Междуведомствената комисия не е издавала разрешения за транзит на ИТДУ и разрешения за брокерски сделки с тях.

ОТКАЗИ

През 2016 г. не са издадени откази по подадени заявления за износ и трансфер на ИТДУ и не е отказвано регистриране на внос на ИТДУ.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложения 2, 3, 5 и 6 съдържат обобщени данни за износа, вноса и трансфера на ПСО, и на ИТДУ.

КАТЕГОРИИ ОТ СПИСЪКА НА ПРОДУКТИТЕ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА

ML 1	Гладкоцевни оръжия с калибър, по-малък от 20 mm, други въоръжения и автоматични оръжия с калибър 12,7 mm (0,5 инча) или по-малък, принадлежности и специално предназначени за тях компоненти
ML 2	Гладкоцевни оръжия с калибър 20 mm или по-голям, други оръжия или въоръжения с калибър по-голям от 12,7 mm (0,5 инча), пускови установки и принадлежности, както следва, и специално предназначени за тях компоненти
ML 3	Бойни припаси и взривателни устройства
ML 4	Бомби, торпеда, реактивни снаряди, ракети, други взривни устройства и заряди, и оборудване и принадлежности за тях
ML 5	Оборудване за управление на огъня, сигнализиране и оповестяване, и свързаните с него системи, оборудване за тестване, настройка и противодействие, както следва, специално предназначено за военна употреба, както и специално предназначени за него компоненти и принадлежности
ML 6	Сухопътни транспортни средства и компоненти за тях
ML 7	Химически или биологични токсични вещества, вещества за борба с масови безредици, радиоактивни материали и свързаните с тях оборудване, компоненти и материали
ML 8	Енергетични материали и свързаните с тях вещества: взривни вещества, ракетно гориво, пиротехнически състави, прекурсори
ML 9	Военни кораби (подводни или надводни), специално военноморско оборудване, принадлежности, компоненти и други надводни съдове
ML 10	Летателни апарати, летателни апарати, по-леки от въздуха, безпилотни летателни апарати, двигатели за летателни апарати и оборудване за летателни апарати, свързано с тях оборудване и компоненти, специално предназначени или модифицирани за военна употреба
ML 11	Електронно оборудване, което не фигурира другаде в Общия списък на оръжията на ЕС, както следва, и специално предназначени компоненти за него
ML 12	Високоскоростни оръжейни системи с кинетична енергия, свързано с тях оборудване, както следва, и специално предназначени компоненти за тях
ML 13	Бронирани или защитни технически средства, конструкции и компоненти
ML 14	Специализирано оборудване за бойно обучение или за имитиране на бойни сценарии, симулатори, специално предназначени за обучение при ползването на всякакво огнестрелно оръжие или въоръжение, изброено в ML1 или ML2, и специално предназначени компоненти и принадлежности за тях.
ML 15	Оборудване за визуализация или радиоелектронно противодействие, както следва, специално предназначено за военна употреба, и специално предназначени компоненти и принадлежности за него
ML 16	Ковашко-пресови заготовки, отливки и други полуфабрикати, специално предназначени за изделията, изброени в ML1— ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 или ML19
ML 17	Друго оборудване, материали и библиотеки, както следва, и специално разработени компоненти за тях
ML 18	Оборудване за производство и компоненти
ML 19	Системи от оръжия с насочена енергия (ONE/DEW), оборудване с подобно действие или противодействие и опитни образци, както следва, и компоненти, специално предназначени за тях
ML 20	Криогенно и „свръхпроводимо“ оборудване, както следва, и специално предназначени компоненти и принадлежности за него
ML 21	Софтуер
ML 22	Технология

Приложение 2

109		a																		
110	Тайван	b																		
111		c						2 158 819												2 158 819
112	Югоизточна Азия	a	3	1	6	9				1	1	6	2							29
113		b	21 000	23 000	731 171	2 525 897				26 924	198 396	1 786 174	120 206 564							125 519 126
114		c	89 430	24 500	2 615 844	7 361 435				26 924	522 666	1 016 206	7 650 206							19 307 211
115	Индонезия	a	3	1	1	8							4							17
116		b	21 000	23 000	2 000	2 491 247							1 706 386							4 243 633
117		c	88 830	23 000	2 000	2 772 209							875 054							3 761 093
118	Малайзия	a								1										1
119		b								26 924										26 924
120		c								26 924										26 924
121	Филипини	a											2							2
122		b											120 206 564							120 206 564
123		c	600	1 500	560 000	4 554 576								7 650 206						12 766 883
124	Тайланд	a			5															5
125		b			729 171															729 171
126		c			2 053 844															2 053 844
127	Виетнам	a				1					1	2								4
128		b				34 650					198 396	79 788								312 834
129		c				34 650					522 666	141 152								698 468
130	Южна Азия	a	2	2	7	8	3	1	9	1	3									36
131		b	94 092	200	18 248 800	82 312 059	1 054 873	2 682	12 948 137	237 600	114 265									115 012 707
132		c	174 990	69 550	5 668 101	71 734 844	1 230 814	6 048	11 042 225	41 909	67 964									90 036 446
133	Афганистан	a	2		2	3														7
134		b	94 092		4 442 228	18 520 219														23 056 539
135		c			5 271 680	50 075 580														55 347 260
136	Бангладеш	a								1										1
137		b								47 908										47 908
138		c								209 025										209 025
139	Индия	a		2	4	4	3			6	1	2								22
140		b		200	13 806 082	63 789 740	1 054 873			10 889 600	237 600	113 962								89 892 057
141		c	174 990	69 550	3 329	21 659 263	1 230 814			10 337 600	41 909	67 662								33 585 118
142	Пакистан	a			1	1			1	2		1								6
143		b			490	2 100			2 682	2 010 628		303								2 016 203
144		c			393 093				6 048	495 600		303								895 043
145	Европейски съюз	a	18	14	46	30	9	4	7	4	2	1	11	7	2	1				161
146		b	1 971 558	13 917 702	21 698 002	6 425 795	1 595 335	14 273 143	877 250	1 295 362	58 216		138 438	1 997 102	310 385	2 160 376	45 323			

186		с			208 320														208 320	
187	Малта	а										1							1	
188		б										59 000							59 000	
189		с																		
190	Полша	а	2	6	18	14		1	4			1		1	1				48	
191		б	406 329	13 661 736	6 320 057	3 502 565		13 889 406	333 755			138 438		372	5 422				38 258 079	
192		с	5 100	396 050	6 964 777	3 859 020			180 150											11 405 096
193	Румъния	а		1	4	1			1										7	
194		б		4 180	9 004 022	23 800			156 250										9 188 252	
195		с		4 180	447 250	100 200			13 210											564 840
196	Словакия	а	1	1	3	3	2	1											11	
197		б	18 150	41 043	125 650	97 889	149 500	72 000												504 232
198		с	18 150		132 650	85 739	77 500	72 000												386 039
199	Словения	а																		
200		б																		
201		с						20 000												20 000
202	Испания	а					3							1					4	
203		б					34 770							7 620					42 390	
204		с			433 160		93 870				153 800			7 620						688 450
205	Великобритани я	а			1	1			1	1				1					5	
206		б			3 820	12 000			311 040	17 629				67 333						411 823
207		с			50 500	73 152			311 040	459 537				5 451						899 680
208	Други европейски страни	а	13	1	34	18	10	1	4		1	4	1					1	83	
209		б	3 875 335	108 803	138 456 218	34 210 008	348 491	102 300	4 062 510		18 770	29 710	193 700						100	165 770 434
210		с	1 476 626		107 382 185	7 676 456	432 530	102 300	2 681 500		18 770	42 433			97 500		10 500		16 524 605	82 909 093
211	Армения	а	1		4	2								1					8	
212		б	1 225 000		8 669 350	25 960 008								193 700						36 048 058
213		с			1 576 552															1 576 552
214	Азербайджан	а			5	1			1										7	
215		б			98 363 897	123 400			14 960											98 502 257
216		с			46 380 410	1 803 400			445 100						97 500		10 500			48 736 910
217	Македония	а	2										1						3	
218		б	28 281										4 960							33 241
219		с	20 238		22 183								4 960							47 381
220	Грузия	а	3																3	
221		б	267 610																	267 610
222		с	52 840																	52 840
223	Черна гора	а				1							1						2	

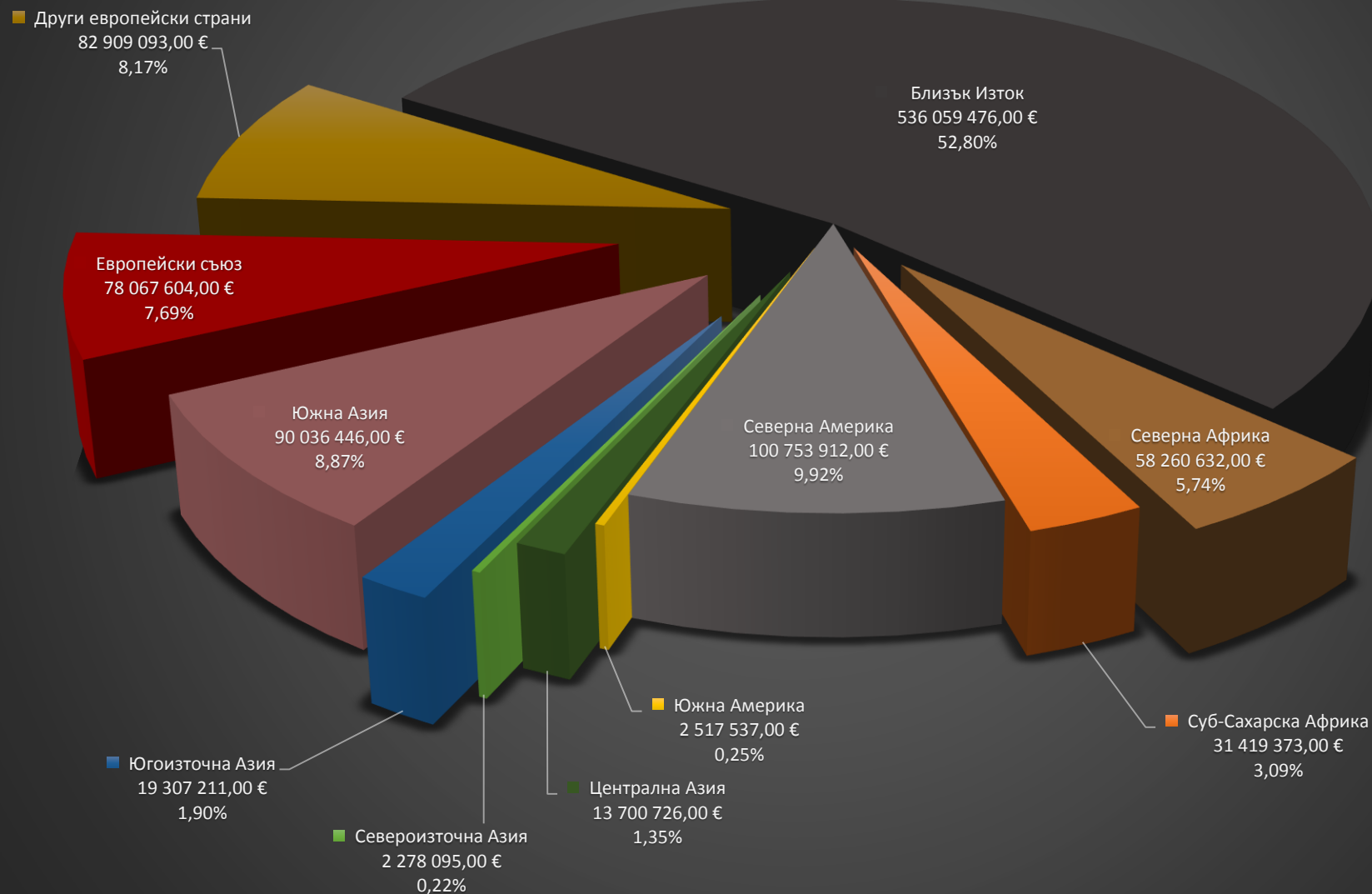
Приложение 2

224		b				100						1 750								1 850
225		c				85						1 750								1 835
226	Република Молдова	a				2														2
227		b				1 050 500														1 050 500
228		c				980 000						12 723								992 723
229	Руска федерация	a																		
230		b																		
231		c																16 524 605		16 524 605
232	Сърбия	a	4	1	10	3	2		3									1		24
233		b	1 901 371	108 803	10 185 209	2 256 000	188 338		4 047 550									100		18 687 370
234		c	1 219 645		3 199 478	2 256 151	188 338		767 600											7 631 211
235	Швейцария	a	2																	2
236		b	365 444																	365 444
237		c	96 273																	96 273
238	Турция	a	1		11	9	8					2								31
239		b	87 630		5 621 020	4 820 000	160 153					23 000								10 711 803
240		c	87 630		2 686 020	2 636 820	244 193					23 000								5 677 663
241	Украйна	a							1											1
242		b							102 300											102 300
243		c							102 300	1 468 800										1 571 100
244	Близък Изток	a	13	18	23	24	6	10		4	8	14	7	2						129
245		b	63 693 833	60 212 895	110 137 462	242 526 070	995 100	33 978 183		93 472	15 974 604	10 871 479	3 563 704	2 285 910						544 332 713
246		c	67 166 226	51 446 038	127 087 150	226 080 812	956 222	44 997 474		1 723 787	6 138 494	114 312	6 965 133	3 034 135	349 695					536 059 476
247	Египет	a		4	5	1	5	5		1	8	8	6	1						44
248		b		14 906 382	6 843 183	8 435	954 152	746 654		22 988	15 974 604	1 491 240	3 248 704	2 218 490						46 414 831
249		c		1 690 324	7 171 718	128 670	956 222	312 777		1 676 214	6 138 494	114 312	2 485 338	2 272 255	277 566					23 223 890
250	Ирак	a	3	2	3	14		3												25
251		b	11 490 084	17 467 620	12 576 935	192 812 888		27 625 393												261 972 920
252		c	18 543 078	17 132 180	9 619 652	174 924 161		39 078 925												259 297 996
253	Израел	a	1		1	1				3				1						7
254		b	4 819 549		206 020	23 870				70 485				67 420						5 187 343
255		c	861 593		206 020	7 175				47 572				72 129						1 194 489
256	Йордания	a							1											1
257		b							69 176											69 176
258		c			407 500				69 176											476 676
259	Кувейт	a																		
260		b																		
261		c												446 880						446 880

Приложение 2

262	Ливан	a			1	1															2		
263		b			73 500	66 000																139 500	
264		c			73 500	66 000																	139 500
265	Оман	a				1							1									2	
266		b				145 733							14									145 747	
267		c				1 211 475								13									1 211 488
268	Катар	a												1								1	
269		b												66 612								66 612	
270		c													66 612								66 612
271	Саудитска Арабия	a	8	10	9	4		1														32	
272		b	45 761 555	27 471 142	83 387 865	41 610 690		5 536 960															203 768 211
273		c	45 761 555	32 255 782	105 691 194	49 743 331		5 536 596															238 988 457
274	ОАЕ	a	1	2	4	2	1						4		1							15	
275		b	1 622 645	367 752	7 049 959	7 858 454	40 948							9 313 614		315 000							26 568 372
276		c	2 000 000	367 752	3 917 566									4 413 170		315 000							11 013 488
277	Океания	a						1														1	
278		b						32 000														32 000	
279		c																					
280	Австралия	a						1														1	
281		b						32 000														32 000	
282		c																					
283	Общо за позиции по СПСО	a	75	54	141	121	32	29	13	9	5	22	1	50	2	28	8	1			4	595	
284		b	87 116 413	90 366 481	355 099 379	411 867 493	6 446 260	57 739 358	5 590 256	1 391 516	2 271 809	30 176 535	138 438	31 000 012	273 150	8 766 868	153 620 418	45 323			17 028 917	1 258 938 626	
285		c	74 916 815	68 001 975	358 896 772	370 090 790	3 253 101	52 925 699	3 652 402	5 458 763	875 610	17 850 467	114 312	19 003 965	693 980	4 517 581	12 591 821	1 671 400	10 500	142 482	20 641 671	1 015 310 105	

ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСЪЩЕСТВЕНИЯ ИЗНОС И ТРАНСФЕР НА ПРОДУКТИ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА Р БЪЛГАРИЯ ЗА 2016 Г.

Легенда:

a	брой на издадените разрешения
b	стойност на разрешенията в евро
c	реализирана стойност в евро

ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ИЗДАДЕНИТЕ РАЗРЕШЕНИЯ/УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА ВНОС И ТРАНСФЕР НА ПРОДУКТИ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА ЗА ТЕРИТОРИЯТА НА Р БЪЛГАРИЯ И ОСЪЩЕСТВЕНИЯ ВНОС И ТРАНСФЕР НА ПРОДУКТИ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА

№	Регион / Държава	Позиция по списъка на продуктите, свързани с отбраната																	Общо за дестинация
		ML1	ML2	ML3	ML4	ML5	ML6	ML7	ML8	ML9	ML10	ML11	ML12	ML13	ML15	ML16	ML17	ML22	
1	Суб-Сахарска Африка	a		1	1	1													3
2		b		261 867	108 306	108 300													478 473
3		c																	
4	ЮАР	a		1	1	1													3
5		b		261 867	108 306	108 300													478 473
6		c																	
7	Северна Америка	a	11		2			2	7			1	2			2		2	29
8		b	2 912 339		1 878 644			2 658 867	371 915			16 912	664 881			460 152		1 231 968	10 195 678
9		c	197 862		103 893			2 658 867	371 915	46		16 912	664 881			460 152		1 231 968	5 706 497
10	Канада	a	2																2
11		b	1 495 926																1 495 926
12		c	15 035																15 035
13	САЩ	a	9		2			2	7			1	2			2		2	27
14		b	1 416 413		1 878 644			2 658 867	371 915			16 912	664 881			460 152		1 231 968	8 699 752
15		c	182 827		103 893			2 658 867	371 915	46		16 912	664 881			460 152		1 231 968	5 691 461
16	Южна Америка	a			2														2
17		b			161 280														161 280
18		c			89 251														89 251
19	Бразилия	a			2														2
20		b			161 280														161 280
21		c			89 251														89 251
22	Централна Азия	a			3	1													4
23		b			10 871 738	26 597 941													37 469 679
24		c																	
25	Казахстан	a			2														2

26		b			4 728 902														4 728 902
27		c																	
28		a			1	1													2
29	Киргизстан	b			6 142 836	26 597 941													32 740 777
30		c																	
31		a	3	1	1		1		1				12				1		20
32	Североизточна Азия	b	87 274	877 480	7 458 582		887		87 952				370 299				54 210		8 936 684
33		c	36 170				887		88 160				272 555						397 772
34		a	2	1	1				1				1				1		7
35	Китай (континентален)	b	51 556	877 480	7 458 582				87 952				79 496				54 210		8 609 276
36		c	452						88 160				0						88 612
37		a	1				1						11						13
38	Република Корея	b	35 718				887						290 803						327 408
39		c	35 718				887						272 555						309 160
40		a															2		2
41	Югоизточна Азия	b											79 788						79 788
42		c											141 152						141 152
43		a															2		2
44	Вьетнам	b											79 788						79 788
45		c											141 152						141 152
46		a	1		2		1					2							6
47	Южна Азия	b	991 994		32 850		148 018				2 594 131								3 766 994
48		c	930 543		32 850		148 018			61 055	2 620 447								3 792 915
49		a					1				2								3
50	Афганистан	b					148 018				2 594 131								2 742 149
51		c					148 018				2 620 447								2 768 466
52		a			2														2
53	Индия	b			32 850														32 850
54		c			32 850					61 055									93 905

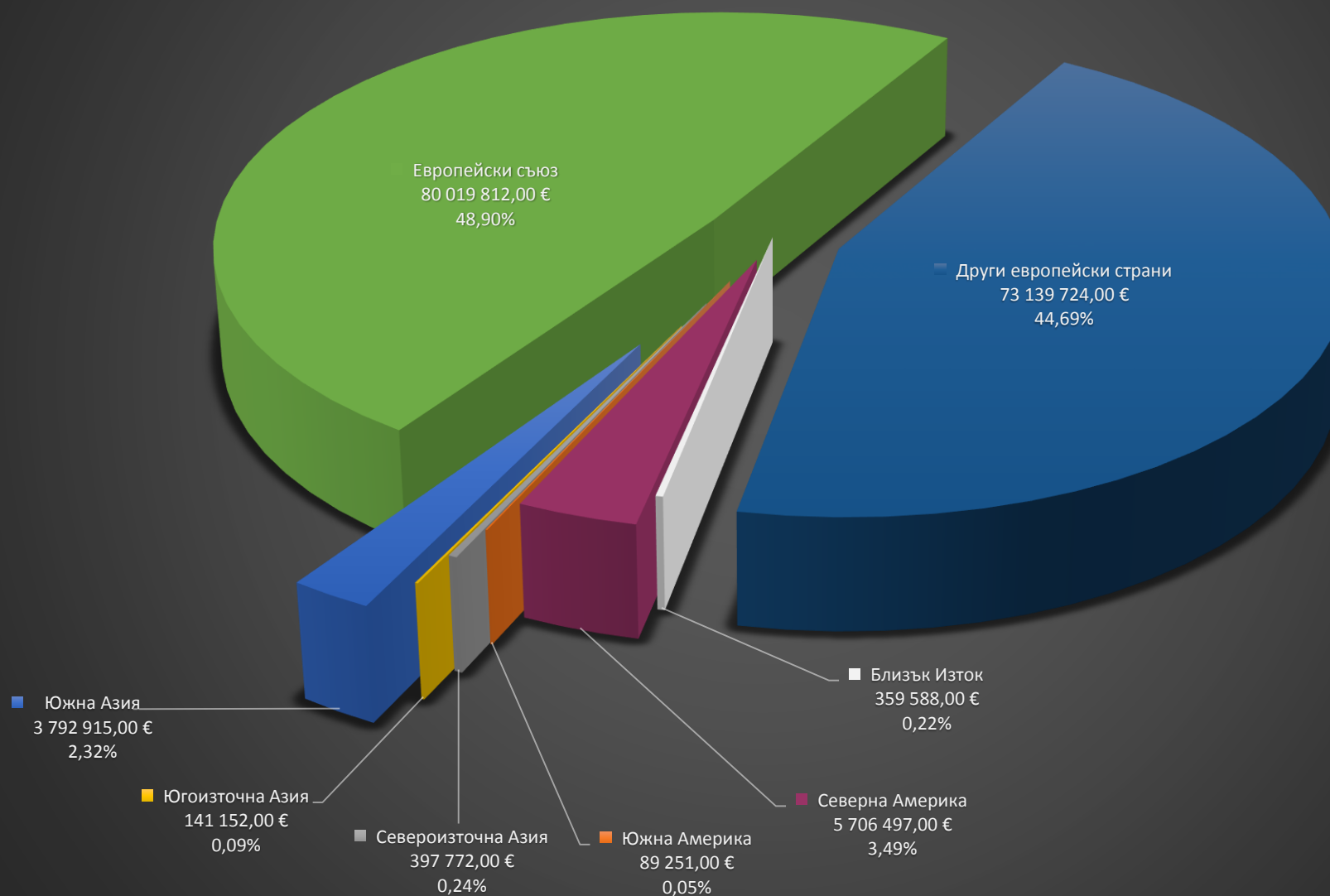
55		a	1																1
56	Пакистан	b	991 994																991 994
57		c	930 543																930 543
58	Европейски съюз	a	73	20	38	16	4	6	9	8	8	1	1	4	1	2			193
59		b	38 319 963	41 762 331	39 975 208	35 188 488	230 301	5 889 311	17 274 050	1 979 414	1 294 181	1 829	150 600	68 700	7 204	2 410			187 278 981
60		c	7 957 896	11 476 518	15 061 647	16 147 812	58 286	17 167 301	4 811 152	1 419 970	471 594	1 829	216 682	68 700	23 024	2 410			80 019 812
61	Австрия	a	7	1															8
62		b	1 105 531	120 102															1 225 633
63		c	384 337																384 337
64	Белгия	a	6	1															7
65		b	1 606 892	1 744															1 608 636
66		c	57 957	1 744															59 701
67	Хърватска	a		1	1														2
68		b		448 957	4 686 035														5 134 992
69		c		448 957	4 686 035														5 134 992
70	Чешка република	a	6	4	4	3		1	4		6								28
71		b	4 280 128	3 644 100	758 345	14 268 982		5 000	698 250		1 157 507								24 812 312
72		c	77 958	2 108 350	730 235	3 780		14 327 500	1 744 546		88 076								19 080 444
73	Естония	a											1						1
74		b											150 600						150 600
75		c											216 682						216 682
76	Финландия	a	2																2
77		b	2 584 083																2 584 083
78		c	157 819	17 319															175 138
79	Франция	a	1	4															5
80		b	85 880	410 529															496 409
81		c	18 350	46 150															64 500
82	Германия	a	31	9				1	8	1				4		1			55
83		b	15 220 604	939 927					84 500	1 979 414	20 000			68 700			10		18 313 155

84		с	683 683		413 433					100	1 419 970	20 000				68 700			10	2 605 896	
85	Гърция	а								1										1	
86		б								17 500										17 500	
87		с									3 674										3 674
88	Унгария	а				1		1												2	
89		б				7 449 120		2 615 199												10 064 319	
90		с		4 479																	4 479
91	Италия	а	4		1															5	
92		б	1 808 991		45 907																1 854 898
93		с	123 000		250 707						3 200										376 907
94	Латвия	а											1							1	
95		б											116 674							116 674	
96		с						54					258 645								258 699
97	Холандия	а																1		1	
98		б																7 204		7 204	
99		с																	23 024		23 024
100	Полша	а		5	7			2		1										15	
101		б		29 349 223	12 525 381			1 399 017		2 256 800											45 530 420
102		с	870 000	3 520 509	3 000 750	1 022 500		209 800		1 613 212											10 236 771
103	Португалия	а	5																	5	
104		б	1 763 411																		1 763 411
105		с	344 636																		344 636
106	Румъния	а	3	7	8	4	4													26	
107		б	5 221 122	7 520 498	23 880 871	10 955 065	230 301														47 807 858
108		с	940 440	5 147 907	5 365 458	7 583 316	58 286						104 873								19 200 279
109	Словакия	а	1	4	2	7		2												16	
110		б	510 453	1 248 510	1 287 255	2 504 401		1 870 095													7 420 714
111		с	580 325	695 273	5 522 149	3 281 032		2 609 947													12 395 292
112	Словения	а				1															1

113		b				10 920													10 920
114		c						20 000											20 000
115	Испания	a	1																1
116		b	11 334																11 334
117		c	11 334			4 257 184													4 268 518
118	Швеция	a							2										2
119		b								14 217 000									14 217 000
120		c	71 502								1 446 420								1 517 922
121	Великобритания	a	6		1							1						1	9
122		b	4 121 534		5 147							1 829						2 400	4 130 910
123		c	3 636 555		7 137							1 829						2 400	3 647 921
124	Други европейски страни	a	14	17	39	24	7	9		25		12	3	2	1				151
125		b	10 454 593	23 175 515	132 224 189	53 924 464	6 900 500	10 921 183		34 611 467		3 103 341	164 981	365 232	584 800				271 295 272
126		c	3 609 006	11 154 438	30 839 885	12 265 548	1 758 253	1 068 635		14 532 309		2 752 859	293 783						73 139 724
127	Албания	a	1	2	5	2													10
128		b	8 961	150 986	1 275 853	811 858													2 247 658
129		c		301 126	771 412														1 072 538
130	Беларус	a	5	4	10	6	5	3				2							35
131		b	848 909	2 597 582	45 555 668	22 412 485	6 764 784	5 969 879				163 679							84 312 987
132		c		339 996	8 057 565	5 482 175	1 388 279	308 895		62 000		292 481							15 931 390
133	Босна и Херцеговина	a			2	1	2												5
134		b			3 786	16 600	135 716												156 102
135		c			4 683 826	16 600	367 155												5 067 581
136	Македония	a				2													2
137		b				10 527 196													10 527 196
138		c				105 600													105 600
139	Черна гора	a				1						1							2
140		b				140 370						39 923							180 293
141		c	128 600									39 923							168 523

142	Норвегия	a							1										1	
143		b							2 170 560										2 170 560	
144		c							1 447 040										1 447 040	
145	Руска федерация	a							1		3								4	
146		b							7 578 000		1 185 531								8 763 531	
147		c									1 122 507								1 122 507	
148	Сърбия	a	5	9	5	10			18		2								49	
149		b	8 644 793	19 920 911	50 321 337	16 333 462			17 081 130		1 307 458								113 609 090	
150		c	3 467 756	9 641 020	5 629 073	6 661 173	2 820	44 525	9 153 477										34 599 844	
151	Швейцария	a			2				2		6								10	
152		b			1 671 488				6 848 896		570 429								9 090 813	
153		c	12 650		991 488				2 951 194		463 251								4 418 582	
154	Турция	a	2		2														4	
155		b	920 000		520 200														1 440 200	
156		c			6 200														6 200	
157	Украйна	a	1	1	12	2		6	3		1	2	1						29	
158		b	31 930	57 079	28 189 822	3 682 493		4 951 304	932 881		1 302	365 232	584 800						38 796 842	
159		c		423 339	6 014 286			715 216	918 598		1 127 178	1 302							9 199 918	
160	Близък Изток	a		1	1													3	5	
161		b		5 000	3 968 826													55 282	4 029 108	
162		c	315	5 000						328 498								25 775	359 588	
163	Израел	a		1	1													3	5	
164		b		5 000	3 968 826													55 282	4 029 108	
165		c	315	5 000						328 498								25 775	359 588	
166	Общо за позиции по СПСО	a	102	40	89	42	12	18	7	35	8	23	6	3	13	11	1	3	2	415
167		b	52 766 163	66 082 193	196 679 623	115 819 193	7 131 688	19 617 379	371 915	51 973 469	1 979 414	7 008 565	831 691	515 832	955 099	663 922	7 204	1 286 178	2 410	523 691 937
168		c	12 731 793	22 635 956	46 127 526	28 413 359	1 817 426	21 042 822	371 915	19 431 667	1 809 523	5 861 812	960 493	216 682	272 555	695 780	23 024	1 231 968	2 410	163 646 711

ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСЪЩЕСТВЕНИЯ ВНОС И ТРАНСФЕР НА ПРОДУКТИ,
СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА ЗА ТЕРИТОРИЯТА НА Р БЪЛГАРИЯ ЗА 2016 Г.

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

КАТЕГОРИИ ИЗДЕЛИЯ ОТ СПИСЪКА НА ИЗДЕЛИЯТА И ТЕХНОЛОГИИТЕ С ДВОЙНА УПОТРЕБА

Списъкът на изделията и технологиите с двойна употреба е разделен на 10 категории, които съдържат пет подкатегории.

КАТЕГОРИИ:

КАТЕГОРИЯ 0	Ядрени материали, съоръжения и оборудване
КАТЕГОРИЯ 1	Специални материали и свързано с тях оборудване
КАТЕГОРИЯ 2	Обработка на материали
КАТЕГОРИЯ 3	Електроника
КАТЕГОРИЯ 4	Компютри
КАТЕГОРИЯ 5	Телекомуникации и информационна сигурност
КАТЕГОРИЯ 6	Сензори и лазери
КАТЕГОРИЯ 7	Навигационно и авиационно оборудване
КАТЕГОРИЯ 8	Морски системи
КАТЕГОРИЯ 9	Космически апарати и силови установки (двигателни системи)

ПОДКАТЕГОРИИ:

A	Системи, оборудване и компоненти
B	Оборудване за изпитания, контрол и производство
C	Материали
D	Програмно осигуряване
E	Компютри

Всяка позиция от списъка се състои от: номера на категорията, подкатегорията и цифров индекс, съответстващ на международния режим за експортен контрол, където е предмет на контрол.

ЦИФРОВ ИНДЕКС НА МЕЖДУНАРОДНИЯ РЕЖИМ:

001 – 099	Васенаарска договореност (WA)
100 – 199	Режим за контрол на ракетните технологии (MTCR)
200 – 299	Група на ядрените доставчици (NSG)
300 – 399	Австралийска група (AG)

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

ДАННИ ЗА ИЗНОС И ТРАНСФЕР ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА Р БЪЛГАРИЯ НА ИЗДЕЛИЯ И ТЕХНОЛОГИИ С ДВОЙНА УПОТРЕБА ПРЕЗ 2016 Г.

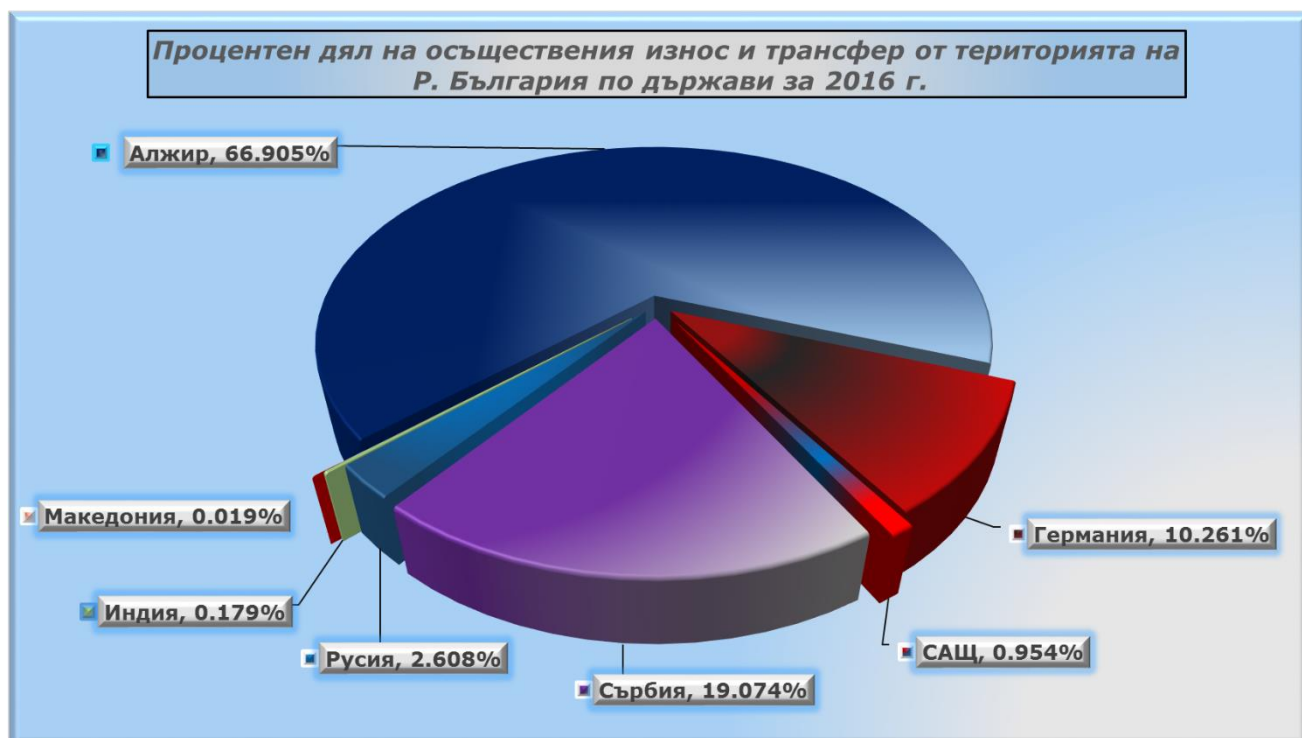
Държава - вносител	Стойност на разрешения износ в евро	Стойност на осъществения износ в евро	Категории по Приложение I от Регламент 428/2009	Брой издадени разрешения
Сърбия	2 671 763,00	2 665 431,00	Категория 1	4
Русия**	1 856 412,00	364 489,00	чл. 4 от Регламент № 428/2009, Категория 9	5
Индия	25 000,00	25 000,00	Категория 2	1
Македония	2 600,00	2 600,00	Категория 5	2
Алжир**	17 954 717,00	9 349 341,00	чл. 4 от Регламент № 428/2009	1
Либия	50 000,00	0,00	чл. 4 от Регламент № 428/2009	1
Общо:	22 560 492,00	12 406 861,00	-	14
САЩ*	133 364,00	133 364,00	Категории 2, 5 и 8	1
Общо:	22 693 856,00	12 540 225,00	-	15

* осъществен износ по ГПСИ № EU001

** разрешения, издадени по силата на т.нар. „всеобхватна клауза“ (“catch all clause”) по отношение на износа на изделия и технологии, които не са включени в Приложение I на Регламент (ЕО) 428/2009.

Държава - получател	Стойност на разрешения трансфер в евро	Стойност на осъществения трансфер в евро	Категория по Приложение IV от Регламент 428/2009	Брой издадени разрешения
Германия*	3 000 000,00	1 433 886,00	Категория 0	1

* осъществен трансфер по издадено разрешение през 2015 г.

ДАНИИ ЗА ВНОС НА ИЗДЕЛИЯ И ТЕХНОЛОГИИ С ДВОЙНА УПОТРЕБА ПРЕЗ 2016 Г.

Държава - износител	Стойност на вноса по издадени удостоверения в евро	Стойност на осъществения внос в евро	Категории по Списъка на ИТДУ, които подлежат на контрол при внос	Брой издадени удостоверения за внос
Босна и Херцеговина*	0,00	371 036,00	Категория 3	-
Китай	160 410,00	85 270,00	Категория 1	7
Русия*	71 912 593,00	75 894 987,00	Категория 0, 1 и 9	16
Украйна	853 168,00	155 615,00	Категория 1	4
Швейцария*	252 000,00	151 200,00	Категория 1	1
Общо:	73 178 171,00	76 658 108,00		28

* осъществен внос по удостоверения за внос от 2015 г.

